

Adı Soyadı: Sınıfı: Tarih:/...../2026-2027

1.

Paragraf 1

Mahallemizin ortasındaki çınar, dedemin dedesi kadar yaşlıdır. Gövdesi öyle kalındır ki dört çocuk el ele tutuşmadan çevresini saramaz. Yaz günlerinde esnaf tabureleri onun gölgesine taşır. Kışın çıplak dalları sokağa düşen karı ince ince eler. Belediye geçen yıl yolu genişletmek isteyince mahalleli dilekçe topladı. Sonunda yol biraz kaydırıldı, çınar yerinde kaldı.

Bir öğrenci mahallesini anlatan yazısına yukarıdaki paragrafla başlamıştır. Buna göre bu paragrafın konusu nedir?

- A) Mahallenin ortasındaki yaşlı çınar ağacı
- B) Belediyenin yol genişletme çalışmaları
- C) Esnafın yaz aylarındaki alışkanlıkları
- D) Kış aylarında sokakların görünüşü

2.

Paragraf 1

Mahallemizin ortasındaki çınar, dedemin dedesi kadar yaşlıdır. Gövdesi öyle kalındır ki dört çocuk el ele tutuşmadan çevresini saramaz. Yaz günlerinde esnaf tabureleri onun gölgesine taşır. Kışın çıplak dalları sokağa düşen karı ince ince eler. Belediye geçen yıl yolu genişletmek isteyince mahalleli dilekçe topladı. Sonunda yol biraz kaydırıldı, çınar yerinde kaldı.

Aynı paragrafı okuyan öğretmen, yazarın asıl vermek istediği düşüncüyü sordu. Buna göre paragrafın ana fikri hangisidir?

- A) Şehirlerde yollar mutlaka genişletilmelidir.
- B) Yaşlı ağaçlar mahallenin ortak değeridir, korunmalıdır.
- C) Çınar ağaçları en çok gölge veren ağaçlardır.
- D) Dilekçe yazmak çok zor bir iştir.

3.

Paragraf 2

Mağara araştırmacıları yer altına inerken yanlarına üç ayrı ışık kaynağı alır. Çünkü mağarada güneş ışığı yoktur; tek lambanın sönmesi kâşifi karanlıkta bırakabilir. İnişten önce yüzeyde bekleyen ekibe dönüş saati bildirilir. Dar geçitlerde sırt çantası çıkarılıp önden itilir. Sarkıtlara asla dokunulmaz, çünkü bir santimlik sarkıt yüzlerce yılda oluşur. Çıkarken içeriye girildiğindeki düzen aynen korunur.

Bir doğa dergisi bu paragrafı yayımlayacak ve üstüne başlık koyacaktır. Buna göre bu metne en uygun başlık hangisidir?

- A) Sarkıtların Oluşumu
- B) Karanlıkta Kalmanın Korkusu
- C) Mağaraya İnerken Uyulan Kurallar
- D) Yer Altındaki Suların Yolculuğu

4.

Paragraf 2

Mağara araştırmacıları yer altına inerken yanlarına üç ayrı ışık kaynağı alır. Çünkü mağarada güneş ışığı yoktur; tek lambanın sönmesi kâşifi karanlıkta bırakabilir. İnışten önce yüzeyde bekleyen ekibe dönüş saati bildirilir. Dar geçitlerde sırt çantası çıkarılıp önden itilir. Sarkıtlara asla dokunulmaz, çünkü bir santimlik sarkıt yüzlerce yılda oluşur. Çıkarken içeriye girildiğindeki düzen aynen korunur.

Aynı paragrafla ilgili dört yargı yazılmış, biri metne dayanmıyor. Buna göre paragraftan hangi yargıya ulaşılamaz?

- A) Mağaranın içinde doğal ışık bulunmaz.
- B) Kâşifler dönüş saatini yüzeydeki ekibe bildirir.
- C) Sarkıtlar çok uzun sürede oluşur.
- D) Mağara araştırmaları yalnızca yaz aylarında yapılır.

5.

Bir paragrafın cümleleri

I Rüzgâr gülleri, rüzgârın gücünü elektrige çevirir.

II Kanatları döndükçe içerideki üreteç çalışmaya başlar.

III Bu tepede kışın kar kalınlığı bir metreyi bulur.

IV Üretilen elektrik kalın kablolarla köye taşınır.

Dört cümleyle kurulan paragrafta bir cümle konu dışına çıkmıştır. Buna göre hangi cümle paragrafın akışını bozmaktadır?

- A) I. cümle
- B) II. cümle
- C) III. cümle
- D) IV. cümle

6.

Karışık verilmiş cümleler

1 Sonunda kapak açıldı ve içerideki mektuplar ortaya çıktı.

2 Okulun bahçesinde eski bir zaman kapsülü bulundu.

3 Müdürümüz kapsülü açmak için bütün sınıfları bahçeye çağırdı.

4 Kapağın vidaları paslandığı için epeyce uğraşıldı.

Okul gazetesine yazılacak haberin cümleleri karışık verilmiştir. Anlamalı bir paragraf oluşması için doğru sıralama hangisidir?

- A) 2 - 4 - 3 - 1
- B) 2 - 3 - 4 - 1
- C) 3 - 2 - 1 - 4
- D) 4 - 2 - 3 - 1

7. Paragraf 5 (son cümlesi silinmiştir) Gölge oyununda perdenin arkasında tek bir usta vardır. Bu usta hem Karagöz'ü hem Hacivat'ı seslendirir, hem de tasvirleri oynatır. Kimi zaman aynı sahnede beş ayrı karakteri arka arkaya konuşturur.

Gölge oyununu anlatan paragrafın son cümlesi çıkarılmıştır. Anlam bütünlüğünün sağlanması için paragrafın sonuna hangi cümle getirilmelidir?

- A) Bu yüzden gölge oyunu ustası tek başına koca bir tiyatrodur.
- B) Perde, beyaz ve ince bir bezden yapılır.
- C) Karagöz oyunları çoğunlukla akşamları oynanırdı.
- D) Tasvirler ince işlenmiş deve derisinden kesilir.

8. Paragraf 3 (ilk cümlesi silinmiştir) Süt önce büyük kazanlarda ırlıtılır, sonra içine maya katılır. Yarım saat içinde süt pıhtılaşır ve kesilmiş bir kıvam alır. Ustalar bu pıhtıyı bezlere alıp asar, suyunu süzülmeye bırakır. Süzülen peynir tuzlanıp teneke kaplara bastırılır.

Yayla peynirini anlatan paragrafın ilk cümlesi silinmiştir. Anlatımın doğru başlaması için paragrafın başına hangi cümle yazılmalıdır?

- A) Peynir en çok kahvaltı sofralarında tüketilir.
- B) Kazanlar genellikle kalın bakırdan yapılır.
- C) Mağaralar yaz kış aynı serinlikte kalır.
- D) Yayla peyniri, koyun sütünün mayalanmasıyla elde edilir.

9. **Paragraf 3**

Yayla peyniri, koyun sütünün mayalanmasıyla elde edilir. Süt önce büyük kazanlarda ırlıtılır, sonra içine maya katılır. Yarım saat içinde süt pıhtılaşır ve kesilmiş bir kıvam alır. Ustalar bu pıhtıyı bezlere alıp asar, suyunu süzülmeye bırakır. Süzülen peynir tuzlanıp teneke kaplara bastırılır. Kaplar serin bir mağarada aylarca bekletilirse peynirin tadı keskinleşir.

Bir yemek dergisinde yayımlanan bu paragrafta yazar, okura bilgi vermeyi amaçlamıştır. Buna göre bu paragrafta hangi anlatım biçimi kullanılmıştır?

- A) Öyküleyici anlatım
- B) Betimleyici anlatım
- C) Açıklayıcı anlatım
- D) Tartışmacı anlatım

10. **Paragraf 3**

Yayla peyniri, koyun sütünün mayalanmasıyla elde edilir. Süt önce büyük kazanlarda ırlıtılır, sonra içine maya katılır. Yarım saat içinde süt pıhtılaşır ve kesilmiş bir kıvam alır. Ustalar bu pıhtıyı bezlere alıp asar, suyunu süzülmeye bırakır. Süzülen peynir tuzlanıp teneke kaplara bastırılır. Kaplar serin bir mağarada aylarca bekletilirse peynirin tadı keskinleşir.

Aynı paragrafta peynirin tadının nasıl değiştiği de anlatılmaktadır. Metne göre peynirin tadının keskinleşmesi neye bağlıdır?

- A) Sütün koyun sütü olmasına
- B) Serin bir mağarada aylarca bekletilmesine
- C) Kullanılan bezlerin temiz olmasına
- D) Tuzun az miktarda kullanılmasına

11.

Paragraf 3

Yayla peyniri, koyun sütünün mayalanmasıyla elde edilir. Süt önce büyük kazanlarda ıltılır, sonra içine maya katılır. Yarım saat içinde süt pıhtılaşır ve kesilmiş bir kıvam alır. Ustalar bu pıhtıyı bezlere alıp asar, suyunu süzölmeye bırakır. Süzölen peynir tuzlanıp teneke kaplara bastırılır. Kaplar serin bir mağarada aylarca bekletilirse peynirin tadı keskinleşir.

Sınıfça bu paragrafa dört soru hazırlandı, birinin karşılığı metinde bulunamadı. Buna göre hangi sorunun cevabı metinde yoktur?

- A) Süte ne zaman maya katılır?
- B) Pıhtının suyu nasıl süzölür?
- C) Peynir hangi kaplara bastırılır?
- D) Bir teneke peynir kaç kilogram gelir?

12.

Paragraf 4

Teneffüs zili çalar çalmaz Selin, radyo kabinindeki mikrofonun başına koştı. Elindeki kâğıt heyecandan hafifçe titriyordu. Yayına ilk kez çıkacaktı ve iki cümleyi arka arkaya okuyamamaktan korkuyordu. Kabinin camı ardından teknik ekipteki Berk ona baş parmağını kaldırdı. Selin derin bir nefes aldı, mikrofonu açtı; sesi koridorlardaki hoparlörlerden yayıldı. O gün korkuyu yenmenin tek yolunun bir kez başlamak olduğunu öğrendi.

Okul radyosundaki ilk yayını anlatan paragraf yukarıdadır. Buna göre yazarın okura vermek istediği ileti hangisidir?

- A) Radyo yayını yapmak hiç de zor değildir.
- B) Teknik ekip olmadan yayın yapılamaz.
- C) Korkuyu yenmenin yolu bir kez başlamaktan geçer.
- D) Teneffüsler yayın için çok kısadır.

13.

Paragraf 4

Teneffüs zili çalar çalmaz Selin, radyo kabinindeki mikrofonun başına koştı. Elindeki kâğıt heyecandan hafifçe titriyordu. Yayına ilk kez çıkacaktı ve iki cümleyi arka arkaya okuyamamaktan korkuyordu. Kabinin camı ardından teknik ekipteki Berk ona baş parmağını kaldırdı. Selin derin bir nefes aldı, mikrofonu açtı; sesi koridorlardaki hoparlörlerden yayıldı. O gün korkuyu yenmenin tek yolunun bir kez başlamak olduğunu öğrendi.

Aynı paragrafta olayın geçtiği yer açıkça belirtilmiştir. Metne göre anlatılan olay nerede geçmektedir?

- A) Okulun radyo kabininde
- B) Sınıfın kapısının önünde
- C) Okulun arka bahçesinde
- D) Konferans salonunun sahnesinde

14.

Paragraf 4

Teneffüs zili çalar çalmaz Selin, radyo kabinindeki mikrofonun başına koştu. Elindeki kâğıt heyecandan hafifçe titriyordu. Yayına ilk kez çıkacaktı ve iki cümleyi arka arkaya okuyamamaktan korkuyordu. Kabinin camı ardından teknik ekipteki Berk ona baş parmağını kaldırdı. Selin derin bir nefes aldı, mikrofonu açtı; sesi koridorlardaki hoparlörlerden yayıldı. O gün korkuyu yenmenin tek yolunun bir kez başlamak olduğunu öğrendi.

Paragrafta Selin'in yayın öncesindeki hâli ayrıntılı anlatılmıştır. Metne göre Selin mikrofonu açmadan önce hangi duyguları yaşamıştır?

- A) Öfke ve kızgınlık
- B) Heyecan ve korku
- C) Sıkıntı ve bıkkınlık
- D) İlgisizlik ve kayıtsızlık

15.

Paragraf 1

Mahallemizin ortasındaki çınar, dedemin dedesi kadar yaşlıdır. Gövdesi öyle kalındır ki dört çocuk el ele tutuşmadan çevresini sarmaz. Yaz günlerinde esnaf tabureleri onun gölgesine taşır. Kışın çıplak dalları sokağa düşen karı ince ince eler. Belediye geçen yıl yolu genişletmek isteyince mahalleli dilekçe topladı. Sonunda yol biraz kaydırıldı, çınar yerinde kaldı.

Çınarı anlatan paragrafa dönelim; dört yargıdan biri metinle çelişmektedir. Buna göre paragrafa göre çınarla ilgili hangisi söylenemez?

- A) Gövdesi çok kalın bir ağaçtır.
- B) Yaz aylarında gölgesinden yararlanılır.
- C) Mahalleli onu korumak için dilekçe topladı.
- D) Belediye çınarı sökerek başka bir yere taşıdı.

16.

Paragraf 1

Emine Usta her sabah atölyesinin kapısını erkenden açar. Önce nemli kili tekerlek şeklindeki çömlekçi çarkının ortasına koyar. Ayağıyla çarkı döndürürken elleriyle kili yavaşça yukarı doğru çeker. Kil, ustanın elinde önce bir silindire, sonra bir kaba dönüşür. Şekli beğendiğinde çömleği güneşte kurumaya bırakır. Kuruyan çömlekler daha sonra büyük bir fırında pişirilir.

Emine Usta'nın çalışma günü yukarıdaki paragrafta anlatılmaktadır. Bu paragrafta en çok hangi konu üzerinde durulmuştur?

- A) Emine Usta'nın çömlek yapma süreci
- B) Emine Usta'nın atölyesinin adresi
- C) Çömleklerin satış fiyatı
- D) Kilin nereden getirildiği

17.

Paragraf 1

Emine Usta her sabah atölyesinin kapısını erkenden açar. Önce nemli kili tekerlek şeklindeki çömlekçi çarkının ortasına koyar. Ayağıyla çarkı döndürürken elleriyle kili yavaşça yukarı doğru çeker. Kil, ustanın elinde önce bir silindire, sonra bir kaba dönüşür. Şekli beğendiğinde çömleği güneşte kurumaya bırakır. Kuruyan çömlekler daha sonra büyük bir fırında pişirilir.

Emine Usta'nın çalışma sırasını anlatan aynı paragraf bir kez daha okunmuştur. Paragrafa göre Emine Usta, kili çarkın üzerine koyduktan sonra ilk olarak ne yapar?

- A) Çömleği fırına koyar.
- B) Ayağıyla çarkı döndürüp kili elleriyle yukarı çeker.
- C) Çömleği güneşte kurutur.
- D) Kili köyden satın alır.

18.

Paragraf 1

Emine Usta her sabah atölyesinin kapısını erkenden açar. Önce nemli kili tekerlek şeklindeki çömlekçi çarkının ortasına koyar. Ayağıyla çarkı döndürürken elleriyle kili yavaşça yukarı doğru çeker. Kil, ustanın elinde önce bir silindire, sonra bir kaba dönüşür. Şekli beğendiğinde çömleği güneşte kurumaya bırakır. Kuruyan çömlekler daha sonra büyük bir fırında pişirilir.

Çömlek yapımının aşamaları aynı paragrafta sırayla anlatılmıştır. Bu anlatıma göre aşağıdaki işlemlerden hangisi en son yapılır?

- A) Kilin çarka konması
- B) Çömleğin şekillendirilmesi
- C) Çömleğin fırında pişirilmesi
- D) Çömleğin güneşte kurutulması

19.

Paragraf 1

Emine Usta her sabah atölyesinin kapısını erkenden açar. Önce nemli kili tekerlek şeklindeki çömlekçi çarkının ortasına koyar. Ayağıyla çarkı döndürürken elleriyle kili yavaşça yukarı doğru çeker. Kil, ustanın elinde önce bir silindire, sonra bir kaba dönüşür. Şekli beğendiğinde çömleği güneşte kurumaya bırakır. Kuruyan çömlekler daha sonra büyük bir fırında pişirilir.

Çömlekçilik atölyesini anlatan paragraf dikkatle incelenmiştir. Paragraftaki bilgilere göre çömlek yapımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Emine Usta çömlekleri makineyle şekillendirir.
- B) Çömlekler pişirilmeden satılır.
- C) Emine Usta atölyesini öğleden sonra açar.
- D) Çömlek yapımı birkaç aşamadan oluşan bir emek ister.

20.

Paragraf 1

Emine Usta her sabah atölyesinin kapısını erkenden açar. Önce nemli kili tekerlek şeklindeki çömlekçi çarkının ortasına koyar. Ayağıyla çarkı döndürürken elleriyle kili yavaşça yukarı doğru çeker. Kil, ustanın elinde önce bir silindire, sonra bir kaba dönüşür. Şekli beğendiğinde çömleği güneşte kurumaya bırakır. Kuruyan çömlekler daha sonra büyük bir fırında pişirilir.

Çömlek yapımının son aşamaları da aynı paragrafta anlatılmıştır. Paragrafa göre çömleğin güneşte kurummasının hemen ardından sırada ne vardır?

- A)** Büyük bir fırında pişirilmesi
- B)** Çarkın üzerine yeniden konması
- C)** Köy pazarında satılması
- D)** Yeniden şekillendirilmesi

Paragrafta Anlam — Cevap Anahtarı

1. A	2. B	3. C	4. D	5. C	6. B	7. A	8. D	9. C	10. B	11. D	12. C
13. A	14. B	15. D	16. A	17. B	18. C	19. D	20. A				